

Het is mogelijk dat hierin mede de kiem is gelegen van zijn tragisch levenseinde in 1968. Toch moeten wij hem dankbaar zijn voor het feit dat hij in het eerste oorlogsjaar vanuit Amsterdam naar Groningen kwam om aldaar het

[p. 570]

kunstenaarsverzet mee te organiseren. Hij is het tweede suïcide-geval onder de Groningse dichters. Het eerste geval is minder duidelijk, maar enigszins analoog. Het betreft de christelijke dichter Ido Keekstra, die ook op tamelijk jonge leeftijd debuteerde, sterk beïnvloed door Rilke, die in de vooroorlogse jaren trouwens een grote invloed op de Nederlandse literatuur uitoefende, dus ook op de Groningse dichters, met name o.m. op (behalve Keekstra) Kuipers en Eekhout.

Ido Keekstrableef, na zijn aanvankelijk eventjes produktieve inzet, een dichter van weinig woorden. Hij verhuisde later naar Delft, waar hij als chef van de afdeling Documentatie bij de Koninklijke Ned.

Gist- en Spiritusfabriek werkte. Op 27 november 1965 kwam hij, samen met zijn vrouw, door een auto-ongeluk om het leven.

Wim Hazeu, die de postume verzamelbundel van Keekstra inleidde, veronderstelt dat Keekstra, wat zijn dood betreft, 'met de genade meegewerkt' heeft. Het is in elk geval zeker, dat Keekstra op een griezelig symbolische wijze door zijn tragisch einde gebiologeerd werd. Reeds jaren tevoren maakte hij in zijn dagboek aantekeningen over auto-ongelukken. Zo in 1963: 'Ik (in een droom) reed met een grote auto. Ik meende dat het sneeuwde. Ik wilde niet stoppen... ik sloeg met de auto over de kop...' Zijn laatste, niet afgemaakte gedicht luidt: 'Misschien kom ik niet weer, geen mens kan zeggen tot morgen, want de dood kan dat weerleggen.'

Een vriend en generatiegenoot van Keekstra was Martin Leopold (pseudoniem voor M. Kloostra), die zijn schuilnaam uit bewondering voor de grote Leopold aannam. Alweer een wonderkind, dat na een vroeg debuut zweeg, tot de roomse kerk overging en met een Spaanse vrouw trouwde. Heel kort was hij een wat verstrooide, bekende figuur in Groningen. Ik weet niet waar hij gebleven is. Het heeft mij altijd verbaasd dat Hendrik de Vries hem niet in *Groningsche Dichters* opgenomen heeft; zij waren nogal bevriend dacht ik en zij hadden hun liefde voor de Spaanse literatuur gemeen. Martin Leopold is in elk geval

[p. 571]

de dichter van een paar fraaie liefdesverzen; ik herinner mij van hem b.v. de strofe: 'Schaduwen zijn geschenken van het licht, heb je gezegd en dat ik niet moest vrezen. Toen ik dit wist wilde ik altijd wezen, vlak bij de schaduw van je zacht gezicht.' Hij is de anonimiteit ingegaan, als zovelen van zijn Groningse mededichters, als, om maar enkelen te noemen: Max van Bruggen, Jacobus Bollegraaf en Bert Nuver. Waar zijn zij gebleven - men kan het alleen maar zeggen